

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Bydgoszcz, dnia 11 kwietnia 2013 r.

Poz. 1627

ROZPORZĄDZENIE Nr 4/2013 DYREKTORA REGIONALNEGO ZARZĄDU GOSPODARKI WODNEJ w WARSZAWIE

z dnia 4 kwietnia 2013 r.

w sprawie wprowadzenia programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych dla obszaru szczególnie narażonego Zgłowiączka¹⁾

Na podstawie art. 47 ust. 7 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r., poz. 145) zarządza się, co następuje:

§ 1.1. Wprowadza się program działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych dla obszaru szczególnie narażonego Zgłowiączka, położonego w województwach kujawsko-pomorskim i wielkopolskim, określonego w drodze rozporządzeń Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie Nr 5/2012 z dnia 12 października 2012 r. w sprawie określenia wód powierzchniowych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć na terenie województwa kujawsko-pomorskiego (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. z dnia 19 października 2012 r., poz. 2278) i Nr 3/2012 z dnia 8 października 2012 r. w sprawie określenia wód powierzchniowych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć na terenie województwa wielkopolskiego (Dz.Urz.Woj.Wlkp. z dnia 15 października 2012 r., poz. 4328), zwany dalej „Programem”.

2. Program stanowi załącznik do rozporządzenia.

3. Program będzie realizowany przez 4 lata.

§ 2. Traci moc rozporządzenie Nr 11/2008 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 16 czerwca 2008 r. w sprawie wprowadzenia programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych dla obszaru szczególnie narażonego w gminach Radziejów, Osięciny, Bytoń, Dobrze (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. Nr 93, poz. 1506).

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jego ogłoszenia w Dziennikach Urzędowych Województw Kujawsko-Pomorskiego i Wielkopolskiego.

Dyrektor
Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej
w Warszawie
Leszek Bagiński

¹⁾ Niniejsze rozporządzenie dokonuje w zakresie swej regulacji wdrożenia dyrektywy Rady z dnia 12 grudnia 1991 r. dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (91/676/EWG) (Dz.Urz. WE L 375 z 31.12.1991, str. 1, z późn. zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 68).

załącznik
do rozporządzenia nr 4/2013

Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie
z dnia 4 kwietnia 2013 r.

Załączniki

do programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych dla obszaru szczególnie narażonego Zgłowiączka, określonego rozporządzeniami Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie Nr 5/2012 z dnia 12 października 2012 r. i Nr 3/2012 z dnia 8 października 2012 r.

DZIAŁ I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rozdział 1. Postanowienia Ogólne

§ 1. Celem Programu jest:

- 1) zapobieganie pogorszeniu stanu wód;
- 2) poprawa stanu wód, w których pogorszenie już nastąpiło – ich jakość spadła poniżej określonych prawem norm.

§ 2. Użyte na potrzeby Programu określenia oznaczają:

- 1) ciek naturalny – rzeki, strugi, strumienie i potoki oraz inne wody płynące w sposób ciągły lub okresowy, naturalnymi lub uregulowanymi korytami;
- 2) duża jednostka przeliczeniowa inwentarza (DJP) – umowna jednostka przeliczeniowa zwierząt hodowlanych odpowiadająca zwierzęciu o masie 500 kg (np. jedna krowa o masie 500 kg) lub zwierzętom o łącznej masie 500 kg; współczynniki przeliczeniowe sztuk rzeczywistych zwierząt na DJP zawiera załącznik nr 1 do Programu;
- 3) gnojowica (płynny nawóz naturalny) – mieszanina kału i moczu zwierząt z domieszką wody;
- 4) gnojówka (płynny nawóz naturalny) – odciek z obornika (przefermentowany mocz zwierząt);
- 5) gleba – biologicznie czynna powierzchniowa warstwa litosfery, powstała ze skały macierzystej pod wpływem czynników glebotwórczych, podlegająca stałym przemianom;
- 6) komunalne osady ściekowe – pochodzący z oczyszczalni ścieków osady z komór fermentacyjnych i innych instalacji służących do oczyszczania ścieków komunalnych oraz innych ścieków o składzie zbliżonym do składu ścieków komunalnych;
- 7) miejsce przechowywania nawozów naturalnych – zbiornik na płynne nawozy naturalne (gnojówkę lub gnojowicę), płyta obornikowa lub inne miejsce przechowywania obornika specjalnie przygotowane w tym celu z materiałów szczelnych i nieprzepuszczalnych zabezpieczających przed przedostawaniem się odcieków do wód lub do gruntu;
- 8) nawozy – produkty przeznaczone do dostarczania roślinom składników pokarmowych lub zwiększania żyzności gleb albo zwiększania żyzności stawów rybnych, którymi są nawozy mineralne, nawozy naturalne, nawozy organiczne i nawozy organiczno-mineralne;
- 9) nawozy mineralne – nawozy nieorganiczne, produkowane w drodze przemian chemicznych, fizycznych lub przerobu surowców mineralnych;
- 10) nawóz naturalny – obornik, gnojówka i gnojowica przeznaczone do rolniczego wykorzystania w tym również w formie przetworzonej;
- 11) nawóz organiczny – nawozy wyprodukowane z substancji organicznej lub z mieszanin substancji organicznych, w tym komposty, a także komposty wyprodukowane z wykorzystaniem dżdżownic;
- 12) nawozy organiczno-mineralne – mieszaniny nawozów mineralnych i organicznych;
- 13) nawożenie – zgodne z potrzebami roślin stosowanie nawozów mineralnych, naturalnych, organicznych lub ich mieszanek oraz środków do użyźniania gleby w celu dostarczania roślinom składników pokarmowych lub zwiększania żyzności gleb;
- 14) obornik (stały nawóz naturalny) – mieszanina kału i moczu zwierząt oraz ściółki;
- 15) OSN - obszar szczególnie narażony na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzenia rolniczego, rozumiany jako obszar, z którego należy ograniczyć odpływ azotu ze źródeł rolniczych do wód wyznaczonych jako wrażliwe;

- 16) pasze objętościowe soczyste – pasze zawierające w swoim składzie znaczną ilość wody, w tym zielonki, kiszonki;
- 17) równoważnik nawozowy – stosunek dawki składnika w nawozach mineralnych odpowiadający 100 kg tego składnika wniesionego w nawozach naturalnych;
- 18) system utrzymania zwierząt – sposób urządzenia budynku inwentarskiego decydujący o rodzaju nawozów naturalnych powstających w gospodarstwie (bezściółkowy lub ściółkowy); przy systemie bezściółkowym powstaje gnojowica, pomiot w przypadku klatkowego chowu drobiu nieśnego, przy systemie ściółkowym - obornik i gnojówka (płytką ściółka) lub tylko obornik (głęboka ściółka);
- 19) środki do użyźniania gleby – środki do nawożenia i użyźniania gleby, w tym polepszacze glebowe, środki wspomagające uprawę roślin, komunalne osady ściekowe, pozostałości z biogazowni, ścieki, dopuszczone do stosowania w rolnictwie na podstawie przepisów odrębnych;
- 20) ujęcie wody – miejsce czerpania wody podziemnej lub powierzchniowej ze źródła wody wraz z urządzeniami i budowlami służącymi do jej poboru;
- 21) użytki rolne – grunty orne, sady, łąki trwałe, pastwiska trwałe, grunty rolne zabudowane, grunty pod stawami i grunty pod rowami;
- 22) źródło wody – zasób wód powierzchniowych płynących lub stojących albo nagromadzenie wód podziemnych w określonym środowisku geologicznym, z którego czerpie się wodę.

§ 3.1. Program obowiązuje na obszarze szczególnie narażonym wyznaczonym w drodze rozporządzeń Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie Nr 5/2012 z dnia 12 października 2012 r. i Nr 3/2012 z dnia 8 października 2012 r., zwanym dalej „OSN”.

2. Wykaz obrębów ewidencyjnych objętych zakresem obowiązywania Programu określa załącznik nr 2 do Programu.

3. Program określa rodzaje, terminy i okresy obowiązywania środków zaradczych na OSN.

§ 4. Określone w Programie obowiązkowe środki zaradcze w zakresie praktyki rolniczej skierowane są do stosowania przez prowadzących działalność rolniczą na OSN

§ 5. Realizacji działań określonych w Programie służą: stałe edukowanie prowadzących działalność rolniczą na OSN w zakresie dobrych praktyk rolniczych i rozwiązywanie problemów ochrony środowiska istniejących na obszarze gospodarowania rolniczego, przez szkolenia i doradztwo.

§ 6. Wywiązywanie się prowadzących działalność rolniczą na OSN z obowiązków nałożonych przez Program podlega kontroli, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

§ 7. W okresie realizacji Programu prowadzony jest monitoring stanu środowiska, którego celem jest oszacowanie efektów zastosowanych środków zaradczych oraz umożliwienie podjęcia właściwych decyzji co do dalszych działań na terenie wyznaczonego OSN.

§ 8. Po zakończeniu okresu obowiązywania Programu sporządza się sprawozdanie z jego wdrażania.

Rozdział 2.

Naruszone standardy jakości środowiska

§ 9.1. Na podstawie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska z lat 2007-2009 stwierdza się w wodach powierzchniowych wymienionych w ust. 2 i 3 przekroczenia standardów jakości wód określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych (Dz.U. Nr 241, poz. 2093).

2. Przekroczenia średniej wartości stężenia azotanów, powyżej której występuje eutrofizacja wód, stwierdza się w rzekach monitorowanych w zlewniach następujących jednolitych części wód powierzchniowych:

- a) Kanał Bachorze,
- b) Zgłowiączka od wypływu z jez. Głuszyńskiego do Chodeczki bez Chodeczki,
- c) Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego.

3. Przekroczenia średniej rocznej wartości stężenia azotu ogólnego, powyżej której występuje eutrofizacja wód, stwierdza się w wodach jeziora Głuszyńskiego.

4. Za wody zanieczyszczone związkami azotu ze źródeł rolniczych uznaje się wody rzek monitorowanych w zlewniach jednolitych części wód powierzchniowych: Kanał Bachorze i Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego.

5. Ponad połowę powierzchni użytków rolnych na OSN charakteryzuje wysokie zagrożenie wymywaniem związków azotu z profilu glebowego do płytkich wód podziemnych i do wód powierzchniowych.

Rozdział 3. Przewidywane efekty wdrożenia Programu

§ 10. Jako przewidywane efekty wdrożenia Programu ustala się: poprawę zakresie praktyk rolniczych stosowanych na OSN, zdobycie przez prowadzących działalność rolniczą na OSN umiejętności identyfikowania, przewidywania i rozwiązywania problemów, w szczególności z zakresu ochrony środowiska, występujących w obszarach gospodarowania rolniczego, ograniczenie negatywnego wpływu rolnictwa na jakość wód.

DZIAŁ II. OBOWIĄZKI OSÓB PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ NA OSN W ZAKRESIE POPRAWY PRAKTYKI ROLNICZEJ

Rozdział 1. Okresy nawożenia

§ 11. Ogólne zasady stosowania nawozów określone zostały w § 2 ust. 4 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania (Dz.U. Nr 80, poz. 479, zm.: Dz.U. z 2012 r., poz. 745).

§ 12. Na OSN stosuje się ponadto następujące zasady nawożenia:

- 1) nawożenie stosuje się w okresach i w warunkach, gdy nie ma zagrożenia, że zawarte w nich składniki mineralne, szczególnie związki azotu, będą wymywane do wód gruntowych lub zmywane do wód powierzchniowych w stopniu powodującym zagrożenie dla wód, a w konsekwencji ich zanieczyszczenie;
- 2) nawozy naturalne i organiczne na gruntach ornych stosuje się w okresie od dnia 1 marca do dnia 15 listopada;
- 3) nawozy płynne naturalne na łąkach trwałych i pastwiskach trwałych stosuje się od dnia 1 marca do dnia 15 sierpnia;
- 4) nawozy stałe naturalne stosuje się:
 - na łąkach trwałych od dnia 1 marca do dnia 30 listopada,
 - na pastwiskach trwałych od dnia 1 marca do dnia 15 kwietnia i od dnia 15 października do dnia 30 listopada;
- 5) nawożenia nie stosuje się przez cały rok na glebach nieuprawianych, w tym na ugorach.

§ 13. Przy użytkowaniu zmiennym (kośno-pastwiskowym) i przy wypasie kwaterowym stosuje się obniżoną dawkę azotu w ilości do 85 kg N/ha/rok z nawozów płynnych naturalnych, bezpośrednio po pokosie/wypasie, ale nie później niż do dnia 15 sierpnia.

§ 14.1. Nawozy azotowe mineralne stosuje się:

- 1) na gruntach ornych i w uprawach wieloletnich od dnia 1 marca do dnia 15 listopada;
- 2) na łąkach trwałych i pastwiskach trwałych od dnia 1 marca do dnia 15 sierpnia.

2. Termin 15 listopada, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 nie dotyczy producentów buraków, kukurydzy, którzy zawarli umowę kontraktacyjną na dostawę buraków, kukurydzy po dniu 15 listopada. Dla nich jesienny termin graniczny stosowania nawozów azotowych mineralnych oblicza się dodając 14 dni do terminu dostawy produktów rolnych objętych umową kontraktacyjną jednak nie później niż po zakończeniu okresu wegetacyjnego w danym regionie.

Rozdział 2. Warunki przechowywania nawozów naturalnych oraz postępowanie z odciekami

§ 15. Ogólne zasady przechowywania nawozów naturalnych regulują przepisy:

- 1) Art. 25 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz.U. Nr 147, poz. 1033, zm. Dz.U. z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 171, poz. 1016);
- 2) § 6, § 28, § 29, § 35 i § 48 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 7 października 1997 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 132, poz. 877, zm. Dz.U. z 2009 r. Nr 108, poz. 907).

§ 16. Płynne nawozy naturalne należy przechowywać w taki sposób, aby wycieki nie przedostawały się do gruntu i wód.

§ 17. Należy zapewnić pojemność zbiorników do przechowywania gnojówki i gnojowicy, przez okres, w którym rolnicze ich wykorzystanie nie jest możliwe, odpowiadającą co najmniej 6 miesięcznej produkcji tych nawozów.

§ 18. Obornik należy przechowywać w sposób zabezpieczający przed przenikaniem odcieków do wód lub do gruntu, lub w przypadku utrzymywania zwierząt na głębokiej ściółce, w budynku inwentarskim o nieprzepuszczalnym podłożu, za wyjątkiem sytuacji, o której mowa w § 22.

§ 19. Należy zapewnić możliwość gromadzenia i przechowywania obornika przez okres, kiedy nie jest on rolniczo wykorzystywany, jednak nie krócej niż przez 6 miesięcy.

§ 20. Jeżeli prowadzący działalność rolniczą na OSN posiada nadmierną ilość nawozów naturalnych w stosunku do rzeczywistej pojemności ich przechowywania, musi on udokumentować, że nawozy usuwa w sposób nieszkodliwy dla środowiska.

§ 21. Nawozy naturalne przechowuje się w odległości większej niż 20 m od studni, od linii brzegu cieków i zbiorników wodnych, jeżeli obowiązujące przepisy nie stanowią inaczej.

§ 22. W okresie od dnia 1 marca do 31 października, jednak nie dłużej niż przez 12 tygodni, dopuszcza się złożenie obornika na pryzmie bezpośrednio na gruncie, przy zachowaniu następujących wymagań

- 1) pryzmy lokalizuje się poza zagłębieniami terenu, na możliwie płaskim terenie, o dopuszczalnym spadku do 3%, na terenie niepiaszczystym i niepodmokłym, w odległości większej niż 20 m od linii brzegu wód powierzchniowych;
- 2) w przypadku potrzeby ponownego złożenia obornika na pryzmie w kolejnym sezonie wegetacyjnym, pryzmy muszą być lokalizowane w innym miejscu;
- 3) lokalizację pryzmy oraz datę złożenia obornika w danym roku na danej działce prowadzący działalność rolniczą na OSN zaznacza na mapie lub szkicu działki, które przechowuje przez okres obowiązywania Programu i rok po jego zakończeniu.

§ 23. Sposób obliczania minimalnej wielkości miejsc do przechowywania nawozów naturalnych, z uwzględnieniem wartości współczynników określonych w załączniku nr 1 do Programu, określa załącznik nr 3 do Programu.

§ 24. Prowadzący działalność rolniczą na OSN jest zobowiązany do dostosowania powierzchni lub pojemności posiadanych miejsc do przechowywania nawozów naturalnych do wymogów, o których mowa w § 17 i § 19 w terminie do końca okresu obowiązywania Programu.

§ 25. Pasze soczyste przechowuje się na zabezpieczonym gruncie w taki sposób, aby wycieki nie przedostawały się do gruntu i wód, w szczególności w silosach, na płytach lub na podkładzie z folii i sieczki oraz pod przykryciem foliowym.

§ 26. Kiszonki składa się w odległości większej niż 20 m od linii brzegu wód powierzchniowych oraz źródeł i ujęć wody.

Rozdział 3.

Zasady nawożenia pól na terenie o dużym nachyleniu

§ 27. Ogólne zasady stosowania nawozów, rolniczego wykorzystania komunalnych osadów ściekowych oraz ścieków na terenie o dużym nachyleniu określają przepisy:

- 1) art. 44 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne;
- 2) art. 20 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu;
- 3) art. 96 ust. 12 pkt 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2012 r., poz. 21);
- 4) załącznik nr 8 część A pkt 3 i 4 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. z 2006 r. Nr 137, poz. 984, zm.: Dz.U. z 2009 r. Nr 27, poz. 169).

§ 28. W przypadku działek o nachyleniu powyżej 10% zabiegi uprawowe należy wykonywać w kierunku poprzecznym do nachylenia stoku, o ile pozwala na to usytuowanie i powierzchnia działki.

§ 29. Orkę należy wykonywać odkładając skiby w górę stoku.

Rozdział 4.

Ograniczenia nawożenia na glebach podmokłych, zalanych, zamrzniętych lub pokrytych śniegiem

§ 30. Ogólne zasady nawożenia określone zostały w przepisach:

- 1) art. 44 ust. 4 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne;
- 2) art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu;
- 3) art. 96 ust. 12 pkt 4, 5, 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- 4) § 3 ust. 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania.

§ 31.1. Nawozy stosuje się oraz rolniczo wykorzystuje ścieki na glebach nie zamrzniętych powierzchniowo.

2. Zapis, o którym mowa w ust. 1 nie dotyczy pierwszej wiosennej dawki nawozów azotowych na uprawach roślin ozimych na glebach zamrzniętych powierzchniowo (nocne przymrozki i odwilże w dzień), jeżeli uzasadniają to względy agrotechniczne.

Rozdział 5.

Nawożenie w pobliżu cieków

§ 32. Ogólne zasady stosowania nawozów i komunalnych osadów ściekowych określone zostały w przepisach:

- 1) art. 96 ust. 12 pkt 2, 3 i 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- 2) § 3 ust. 4, 4a, 4b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania.

§ 33. Rozsiewacze nawozów i opryskiwacze myje się oraz wodę z ich mycia rozlewa w odległości większej niż 20 m od brzegu zbiorników oraz cieków wodnych.

§ 34. Wodopoje lokalizuje się poza zbiornikami i ciekami wodnymi.

Rozdział 6.

Dawki i sposoby nawożenia

§ 35. Ogólne warunki nawożenia określone są przepisami:

- 1) art. 3 ust. 3 i 4, art. 17 ust. 3, art. 18 ust. 1, 2 i 6, art. 20 ust. 1 pkt 2b ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu;
- 2) § 2 ust. 1 i 3, § 3 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania;

- 3) art. 96 ust. 4, 5, 6, 7, 10 i 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- 4) § 2, § 3 i § 4 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2010 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz.U. Nr 137, poz. 924);
- 5) § 12, § 14 i § 15 pkt 1 i załącznik nr 8 część A 5 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.

§ 36. W związku z tym, że ilość zastosowanych w ciągu roku nawozów naturalnych w każdym gospodarstwie nie może przekroczyć dawki 170 kg azotu w czystym składniku na 1 ha użytków rolnych, do obliczenia zawartości azotu w nawozach wyprodukowanych w gospodarstwie przez poszczególne rodzaje zwierząt, w zależności od systemu ich utrzymania, stosuje się przepisy załącznika nr 4 do Programu.

§ 37. Do opracowania planu nawożenia zobowiązani są wszyscy prowadzący działalność rolniczą na OSN gospodarujący na powierzchni powyżej 100 ha użytków rolnych na OSN (stanowiących własność prowadzącego działalność rolniczą na OSN, dzierżawionych przez niego lub będących w jego użytkowaniu lub w użytkowaniu wieczystym).

§ 38. Bilans azotu wykonywany na potrzeby opracowania planu nawożenia sporządza się metodą „na powierzchni pola”.

§ 39.1. Po sporządzeniu bilansu składników, należy opracować plan nawożenia, w którym dokonuje się prawidłowego rozdziału składników nawozowych pod poszczególne rośliny płodozmianu, przy uwzględnieniu ich zapotrzebowania na azot oraz zasobność gleb w azot.

2. Plan nawożenia należy przechowywać przez okres obowiązywania Programu i rok po jego zakończeniu.

§ 40. W gospodarstwach, o których mowa w § 37 nie można stosować wyższych dawek nawożenia, niż dawki wynikające z planu nawożenia, nawet jeżeli dawki określone w załączniku nr 5 do Programu są wyższe.

§ 41. Prowadzący działalność rolniczą na OSN gospodarujący na powierzchni do 100 ha użytków rolnych na OSN (stanowiących własność prowadzącego działalność rolniczą na OSN, dzierżawionych przez niego lub będących w jego użytkowaniu lub w użytkowaniu wieczystym) stosują dawki nieprzekraczające maksymalnych dawek nawożenia azotem dla upraw w plonie głównym, o których mowa w załączniku nr 5 do Programu.

§ 42. Ilość dostępnego dla roślin azotu zawartego w nawozach naturalnych ustala się według zawartości w nich tzw. azotu działającego, który wylicza się w oparciu o równoważnik nawozowy określony w załączniku nr 6 do Programu.

§ 43. Jeśli w gospodarstwie powstają nawozy naturalne (obornik, gnojówka lub gnojowica) w ilości przekraczającej możliwości ich zastosowania na użytkach rolnych danego gospodarstwa (stanowiących własność prowadzącego działalność rolniczą na OSN, dzierżawionych przez niego lub będących w jego użytkowaniu lub w użytkowaniu wieczystym) tak, aby nie przekroczyć dopuszczalnej rocznej dawki 170 kg azotu w czystym składniku na 1 ha użytków rolnych, należy znaleźć odbiorcę tych nadwyżek.

§ 44.1. Prowadzący działalność rolniczą na OSN zobowiązani są do prowadzenia dokumentacji wszystkich zabiegów agrotechnicznych a w szczególności związanych z nawożeniem (termin, rodzaj, zastosowana dawka pod daną uprawę).

2. Dokumentację należy przechowywać przez okres obowiązywania Programu i rok po jego zakończeniu.

DZIAŁ III. EDUKACJA PROWADZĄCYCH DZIAŁAŁOŚĆ ROLNICZĄ NA OSN W ZAKRESIE DOBREJ PRAKTYKI ROLNICZEJ ORAZ PROWADZENIE DLA NICH SPECJALISTYCZNEGO DORADZTWA

§ 45. Zadania w zakresie edukacji rolników prowadzone są na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz.U. Nr 251, poz. 2507, z późn. zm.), zgodnie z którymi Ośrodki Doradztwa Rolniczego uczestniczą w realizacji zadań wynikających z Programów

w zakresie upowszechniania wśród rolników wymogów obowiązujących na OSN, a także współpracują z regionalnymi zarządami gospodarki wodnej przy realizacji zadań wynikających z Programów z zakresu doradztwa rolniczego.

§ 46. Ośrodki Doradztwa Rolniczego w okresie trwania Programu zapewniają obsługę merytoryczną szkoleń dla prowadzących działalność rolniczą na OSN, organizowanych we współpracy z właściwym wójtem gminy albo burmistrzem albo prezydentem miasta.

§ 47. W zależności od potrzeb i możliwości, szkolenia mogą być w całości poświęcone dyrektywie Rady z dnia 12 grudnia 1991 r. dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (91/676/EWG) (Dz.Urz. WE L 375 z 31.12.1991, str. 1, z późn. zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 68), zwanej dalej „dyrektywą 91/676/EWG”, lub wymogom Programu i Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej lub też stanowić element szkolenia w postaci jednego z bloków tematycznych.

§ 48. Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej przekaze właściwemu wójtowi gminy albo burmistrzowi albo prezydentowi miasta w terminie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia Programu, materiały i informacje o objęciu gminy zasięgiem OSN oraz postanowieniach Programu działań w celu ich rozpowszechnienia w sposób zwyczajowo przyjęty na danym terytorium.

DZIAŁ IV. KONTROLA ROLNICZYCH ŹRÓDEŁ ZANIECZYSZCZENIA I REALIZACJI PRZEZ PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ NA OSN OBOWIĄZKÓW OKREŚLONYCH W PROGRAMIE

§ 49. Kontrola rolniczych źródeł zanieczyszczenia i wypełniania obowiązków przez prowadzących działalność rolniczą na OSN realizowana jest przez wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 44, poz. 287, z późn. zm.) w związku z art. 32 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu.

DZIAŁ V. SPÓSÓB MONITOROWANIA ORAZ DOKUMENTOWANIA REALIZACJI PROGRAMU I JEGO EFEKTÓW

§ 50.1. W celu zgromadzenia danych na potrzeby opracowania raportu prowadzi się następującą sprawozdawczość:

- 1) sprawozdania dotyczące monitoringu wód na OSN;
- 2) sprawozdania dotyczące monitoringu gleb i płytkich wód gruntowych na OSN;
- 3) sprawozdania dotyczące doradztwa i szkoleń dla prowadzących działalność rolniczą na OSN;
- 4) sprawozdania dotyczące działań kontrolnych na OSN.

2. Sprawozdawczość, o której mowa w ust. 1, prowadzą właściwe jednostki na zasadach określonych w przepisach odrębnych, przekazując zebrane dane Regionalnemu Zarządowi Gospodarki Wodnej w Warszawie co najmniej raz w danym roku za poprzedni rok realizacji Programu.

§ 51. Dla potrzeb sporządzenia raportu czteroletniego wykorzystuje się dane statystyczne, które stanowią materiał do rozpoznania i oszacowania wielkości i rodzaju produkcji rolnej oraz ustalenia zakresu wpływu działalności rolniczej na jakość wód.

§ 52. Sporządza się opis warunków środowiskowych, obejmujących w szczególności klimat, warunki hydrogeologiczne, ukształtowanie terenu i inne uwarunkowania charakteryzujące obszar kraju.

§ 53. Harmonogram planowanych działań określonych w Programie zawiera załącznik nr 7 do Programu.

załączniki
do programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych
dla obszaru szczególnie narażonego Zgłowiączka,
określonego rozporządzeniami
Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie
Nr 5/2012 z dnia 12 października 2012 r. i Nr 3/2012 z dnia 8 października 2012 r.

załącznik nr 1
do rozporządzenia nr 4/2013
Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie
z dnia 4 kwietnia 2013 r.

Współczynniki przeliczeniowe sztuk rzeczywistych zwierząt na DJP

Rodzaj zwierząt	Współczynnik przeliczania sztuk rzeczywistych na DJP	Rodzaj zwierząt	Współczynnik przeliczania sztuk rzeczywistych na DJP
Konie ras dużych / Konie pozostałe		Owce	
Ogiery, klacze, wałachy	1,2	Owce powyżej 1 i 1/2 roku	0,1
Żrebaki powyżej 2 lat	1	Tryki powyżej 1 i 1/2 roku	0,12
Żrebaki od 1 roku do 2 lat	0,8	Jagnięta do 3 i 1/2 miesiąca	0,05
Żrebaki od 1/2 do 1 roku	0,5	Jarlaki tryczki	0,08
Żrebięta do 1/2 roku	0,3	Jarlaki maciory	0,1
Konie ras małych (m.in. hucuł, konik polski)		Drób	
Ogiery, klacze, wałachy	0,6	Kury, kaczki	0,004
Żrebaki powyżej 2 lat	0,5	Kurki i kogutki do 18 tygodnia życia	0,0014
Żrebaki powyżej 1 roku	0,35	Gęsi	0,008
Żrebaki od 1/2 do 1 roku	0,2	Indyki	0,024
Żrebięta do 1/2 roku	0,12	Przepiórki	0,0003
Bydło		Perlice	0,003
Buhaje	1,4	Gołębie	0,002
Krowy	1	Strusie afrykańskie	0,2
Jałówki cielne	1	Strusie Emu i Nandu	0,1
Jałówki powyżej 1 roku	0,8	Inne	
Jałówki od 1/2 do 1 roku	0,3	Jelenie	0,29
Cielęta do 1/2 roku	0,15	Daniele	0,12
Kozy		Lisy pospolite	0,017
Kozy matki	0,15	Lisy polarne	0,027
Kozłeta do 3,5 miesiąca	0,05	Jenoty	0,02
Kozłeta od 3,5 miesiąca do 1,5 roku	0,08	Norki samice	0,0036
Pozostałe kozy	0,1	Norki samce	0,007
Trzoda chlewna		Nutrie	0,007
Knury	0,4	Psy	0,05
Maciory	0,35	Króliki	0,007
Warchlaki od 2 do 4 m-cy	0,07	Szynszyle	0,001
Prosięta do 2 m-cy	0,02	Tchórze samice	0,002
Tuczniaki	0,14	Tchórze samce	0,004
Inne zwierzęta o łącznej masie 500 kg, z wyłączeniem ryb			1

załącznik nr 2
do rozporządzenia nr 4/2013
Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie
z dnia 4 kwietnia 2013 r.

Wykaz obszarów ewidencyjnych objętych zakresem obowiązywania Programu

L.P.	NUMER EWIDENCYJNY OBRĘBU	NAZWA OBRĘBU	WOJEWÓDZTWO	POWIAT	GMINA	POWIERZCHNIA OSN (km ²)	JEDNOLITA CZĘŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH
1	040105_2.0001	ANTONIEWO	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski	Bądkowo	480,34	Bachorza (Kanał Bachorze)
2	040105_2.0002	BĄDKOWO	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski	Bądkowo		Bachorza (Kanał Bachorze)
3	040105_2.0003	BĄDKÓWEK	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski	Bądkowo		Bachorza (Kanał Bachorze)
4	040105_2.0005	JARANOWO	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski	Bądkowo		Bachorza (Kanał Bachorze)
5	040105_2.0010	KRYŃSK	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski	Bądkowo		Bachorza (Kanał Bachorze)
6	040105_2.0012	KUJAWKA	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski	Bądkowo		Bachorza (Kanał Bachorze)
7	040105_2.0016	OLSZYŃKA	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski	Bądkowo		Bachorza (Kanał Bachorze)
8	040105_2.0017	SŁUPY DUŻE	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski	Bądkowo		Bachorza (Kanał Bachorze)
9	040105_2.0018	SŁUPY MAŁE	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski	Bądkowo		Bachorza (Kanał Bachorze)
10	040105_2.0023	WYSOCIN	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski	Bądkowo		Bachorza (Kanał Bachorze)
11	040105_2.0024	ŻABIENIEC	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski	Bądkowo		Bachorza (Kanał Bachorze)
12	040109_2.0002	WOLA BACHORNA	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski	Zakrzewo		Bachorza (Kanał Bachorze)
13	040109_2.0004	SĘDZIN	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski	Zakrzewo		Bachorza (Kanał Bachorze)
14	040109_2.0005	SINIARZEWO	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski	Zakrzewo		Bachorza (Kanał Bachorze)
15	040109_2.0006	SINKI	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski	Zakrzewo		Bachorza (Kanał Bachorze)
16	040109_2.0009	KUCZKOWO	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski	Zakrzewo		Bachorza (Kanał Bachorze)
17	040109_2.0010	BACHORZA	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski	Zakrzewo		Bachorza (Kanał Bachorze)
18	040109_2.0011	UJMA DUŻA	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski	Zakrzewo		Bachorza (Kanał Bachorze)
19	040109_2.0013	ZARĘBOWO	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski	Zakrzewo		Bachorza (Kanał Bachorze)
20	040109_2.0014	KOLONIA BODZANOWSKA	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski	Zakrzewo		Bachorza (Kanał Bachorze)
21	040109_2.0015	LEPSZE	kujawsko-pomorskie	aleksandrowski	Zakrzewo		Bachorza (Kanał Bachorze)

L.P.	NUMER EWIDENCYJNY OBREBU	NAZWA OBREBU	WOJEWÓDZTWO	POWIAT	GMINA	POWIERZCHNIA OSN (km ²)	JEDNOLITA CZĘŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH
22	041102_2.0001	BYTOŃ	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Bytoń		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
23	041102_2.0002	BRYLEWO	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Bytoń		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
24	041102_2.0003	BOROWO	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Bytoń		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
25	041102_2.0004	BUDZISŁAW	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Bytoń		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
26	041102_2.0005	CZARNOCICE	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Bytoń		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
27	041102_2.0006	DĄBRÓWKA	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Bytoń		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
28	041102_2.0007	FALISZEWO	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Bytoń		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
29	041102_2.0008	LUDWIKOWO	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Bytoń		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
30	041102_2.0009	LITYCHOWO	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Bytoń		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
31	041102_2.0010	MORZYCE	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Bytoń		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
32	041102_2.0011	NOWY DWÓR	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Bytoń		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
33	041102_2.0012	NASIŁOWO	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Bytoń		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
34	041102_2.0013	NIEGIBALICE	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Bytoń		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
35	041102_2.0014	PŚCININEK	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Bytoń		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
36	041102_2.0015	PŚCINNO	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Bytoń		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego

L.P.	NUMER EWIDENCYJNY OBREBU	NAZWA OBREBU	WOJEWÓDZTWO	POWIAT	GMINA	POWIERZCHNIA OSN (km ²)	JEDNOLITA CZĘŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH
37	041102_2.0016	ŚWIESZ	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Bytoń		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
38	041102_2.0017	STEFANOWO	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Bytoń		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
39	041102_2.0018	STRÓŻEWO	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Bytoń		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
40	041102_2.0019	WITOWO NOWE	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Bytoń		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
41	041102_2.0020	WITOWO GÓRY	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Bytoń		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
42	041102_2.0021	WITOWO KOLONIA	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Bytoń		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
43	041102_2.0022	WANDYNOWO	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Bytoń		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
44	041102_2.0023	OSZCZYWILK	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Bytoń		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
45	041103_2.0002	BODZANOWO II	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Dobre		Bachorza (Kanał Bachorze)
46	041103_2.0006	BYCZYNA	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Dobre		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
47	041103_2.0007	BYCZYNA KOLONIA	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Dobre		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
48	041103_2.0008	CZOŁPIN	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Dobre		Bachorza (Kanał Bachorze)
49	041103_2.0012	KŁONOWO	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Dobre		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
50	041103_2.0017	NARKOWO	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Dobre		Bachorza (Kanał Bachorze)
51	041104_2.0001	BARTŁOMIEJOWICE	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Osięciny		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
52	041104_2.0002	BELSZEWO	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Osięciny		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
53	041104_2.0003	BILNO	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Osięciny		Bachorza (Kanał Bachorze)

L.P.	NUMER EWIDENCYJNY OBREBU	NAZWA OBREBU	WOJEWÓDZTWO	POWIAT	GMINA	POWIERZCHNIA OSN (km ²)	JEDNOLITA CZĘŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH
54	041104_2.0005	BORUCIN	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Osięciny		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
55	041104_2.0006	BORUCINEK	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Osięciny		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
56	041104_2.0007	JARANTOWICE	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Osięciny		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
57	041104_2.0008	KONARY	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Osięciny		Bachorza (Kanał Bachorze)
58	041104_2.0009	KOŚCIELNA WIEŚ	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Osięciny		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
59	041104_2.0010	KROTOSZYN I	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Osięciny		Bachorza (Kanał Bachorze)
60	041104_2.0011	KROTOSZYN II	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Osięciny		Bachorza (Kanał Bachorze)
61	041104_2.0012	LATKOWO KOLONIA	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Osięciny		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
62	041104_2.0013	LEKARZEWICE	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Osięciny		Bachorza (Kanał Bachorze)
63	041104_2.0016	OSIĘCINY	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Osięciny		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
64	041104_2.0017	OSŁONKI	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Osięciny		Bachorza (Kanał Bachorze)
65	041104_2.0018	PILICHOWO	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Osięciny		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
66	041104_2.0019	POCIERZYN	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Osięciny		Bachorza (Kanał Bachorze)
67	041104_2.0020	POWAŁKOWICE	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Osięciny		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
68	041104_2.0021	RUSZKI	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Osięciny		Bachorza (Kanał Bachorze)
69	041104_2.0022	SAMSYCE	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Osięciny		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
70	041104_2.0023	SĘCZKOWO	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Osięciny		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
71	041104_2.0025	UJMA MAŁA	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Osięciny		Bachorza (Kanał Bachorze)

L.P.	NUMER EWIDENCYJNY OBREBU	NAZWA OBREBU	WOJEWÓDZTWO	POWIAT	GMINA	POWIERZCHNIA OSN (km ²)	JEDNOLITA CZĘŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH
72	041104_2.0026	WOLA SKARBKOWA	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Osięciny		Bachorza (Kanał Bachorze)
73	041104_2.0027	WŁODZIMIERKA	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Osięciny		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
74	041104_2.0028	ZAGAJEWICE	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Osięciny		Bachorza (Kanał Bachorze)
75	041104_2.0029	ZIELIŃSK	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Osięciny		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
76	041104_2.0030	ŻAKOWICE	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Osięciny		Bachorza (Kanał Bachorze)
77	041104_2.0031	ZBŁĘG	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Osięciny		Bachorza (Kanał Bachorze)
78	041105_5.0004	GRADOWO	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Piotrków Kujawski - obszar wiejski		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
79	041105_5.0010	LUBSIN	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Piotrków Kujawski - obszar wiejski		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
80	041105_5.0012	MALINA	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Piotrków Kujawski - obszar wiejski		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
81	041105_5.0014	PALCZEWO	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Piotrków Kujawski - obszar wiejski		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
82	041105_5.0027	SZEWCE	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Piotrków Kujawski - obszar wiejski		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
83	041105_5.0029	TROJACZEK	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Piotrków Kujawski - obszar wiejski		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
84	041105_5.0032	WÓJCIN	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Piotrków Kujawski - obszar wiejski		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
85	041105_5.0035	ZBOROWIEC	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Piotrków Kujawski - obszar wiejski		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
86	041106_2.0002	BISKUPICE	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Radziejów		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
87	041106_2.0007	KŁONÓWEK	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Radziejów		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego

L.P.	NUMER EWIDENCYJNY OBREBU	NAZWA OBREBU	WOJEWÓDZTWO	POWIAT	GMINA	POWIERZCHNIA OSN (km ²)	JEDNOLITA CZĘŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH
88	041106_2.0008	KWILNO	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Radziejów		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
89	041106_2.0009	OPATOWICE	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Radziejów		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
90	041106_2.0011	PŁOWCE I	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Radziejów		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
91	041106_2.0012	PŁOWCE II	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Radziejów		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
92	041106_2.0013	PIOŁUNOWO	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Radziejów		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
93	041106_2.0015	SKIBIN	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Radziejów		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
94	041106_2.0016	STARY RADZIEJÓW KOL	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Radziejów		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
95	041106_2.0017	STARY RADZIEJÓW WIE	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Radziejów		Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego
96	041107_2.0002	BOREK	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Topólka		Zgłowiączka od wypływu z jez. Głuszyńskiego do Chodeczki bez Chodeczki
97	041107_2.0003	CHALNO PARCELE	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Topólka		Zgłowiączka od wypływu z jez. Głuszyńskiego do Chodeczki bez Chodeczki
98	041107_2.0006	CZAMANIN KOLONIA	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Topólka		Zgłowiączka od wypływu z jez. Głuszyńskiego do Chodeczki bez Chodeczki
99	041107_2.0007	CZAMANINE K	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Topólka		Zgłowiączka od wypływu z jez. Głuszyńskiego do Chodeczki bez Chodeczki

L.P.	NUMER EWIDENCYJNY OBREBU	NAZWA OBREBU	WOJEWÓDZTWO	POWIAT	GMINA	POWIERZCHNIA OSN (km ²)	JEDNOLITA CZĘŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH
100	041107_2.0008	DEBIANKI	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Topólka		Zgłowiączka od wypływu z jez. Głuszyńskiego do Chodeczki bez Chodeczki
101	041107_2.0009	GŁUSZYNEK	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Topólka		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
102	041107_2.0013	MILACHÓWEK	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Topólka		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
103	041107_2.0015	PANIEWO	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Topólka		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
104	041107_2.0016	PANIEWEK	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Topólka		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
105	041107_2.0017	RYBINY	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Topólka		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
106	041107_2.0018	SADŁUŻEK	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Topólka		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
107	041107_2.0019	SADŁUG	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Topólka		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
108	041107_2.0025	TOPÓLKA	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Topólka		Zgłowiączka od wypływu z jez. Głuszyńskiego do Chodeczki bez Chodeczki
109	041107_2.0026	TORZEWO	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Topólka		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
110	041107_2.0027	WOLA JURKOWA	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Topólka		Zgłowiączka od wypływu z jez. Głuszyńskiego do Chodeczki bez Chodeczki
111	041107_2.0029	ZNANIEWO	kujawsko-pomorskie	radziejowski	Topólka		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
112	041804_5.0005	Falborz Kolonia	kujawsko-pomorskie	włocławski	Brześć Kujawski - obszar wiejski		Bachorza (Kanał Bachorze)
113	041804_5.0010	Jądrowice	kujawsko-pomorskie	włocławski	Brześć Kujawski - obszar wiejski		Bachorza (Kanał Bachorze)

L.P.	NUMER EWIDENCYJNY OBREBU	NAZWA OBREBU	WOJEWÓDZTWO	POWIAT	GMINA	POWIERZCHNIA OSN (km ²)	JEDNOLITA CZĘŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH
114	041804_5.0012	Kąkowa Wola Wieś	kujawsko-pomorskie	włocławski	Brześć Kujawski - obszar wiejski		Bachorza (Kanał Bachorze)
115	041804_5.0016	Miechowice Kolonia	kujawsko-pomorskie	włocławski	Brześć Kujawski - obszar wiejski		Bachorza (Kanał Bachorze)
116	041804_5.0017	Miechowice Parcele	kujawsko-pomorskie	włocławski	Brześć Kujawski - obszar wiejski		Bachorza (Kanał Bachorze)
117	041812_5.0001	AGNIESZKO WO	kujawsko-pomorskie	włocławski	Lubraniec - obszar wiejski		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
118	041812_5.0005	Bodzanowo	kujawsko-pomorskie	włocławski	Lubraniec - obszar wiejski		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
119	041812_5.0006	Borek	kujawsko-pomorskie	włocławski	Lubraniec - obszar wiejski		Zgłowiączka od wypływu z jez. Głuszyńskiego do Chodeczki bez Chodeczki
120	041812_5.0007	Czajno	kujawsko-pomorskie	włocławski	Lubraniec - obszar wiejski		Zgłowiączka od wypływu z jez. Głuszyńskiego do Chodeczki bez Chodeczki
121	041812_5.0008	Dęby Janiszewskie	kujawsko-pomorskie	włocławski	Lubraniec - obszar wiejski		Zgłowiączka od wypływu z jez. Głuszyńskiego do Chodeczki bez Chodeczki
122	041812_5.0013	Janiszewo	kujawsko-pomorskie	włocławski	Lubraniec - obszar wiejski		Zgłowiączka od wypływu z jez. Głuszyńskiego do Chodeczki bez Chodeczki
123	041812_5.0017	Kolonia Piaski	kujawsko-pomorskie	włocławski	Lubraniec - obszar wiejski		Zgłowiączka od wypływu z jez. Głuszyńskiego do Chodeczki bez Chodeczki
124	041812_5.0021	Lubrańczyk	kujawsko-pomorskie	włocławski	Lubraniec - obszar wiejski		Zgłowiączka od wypływu z jez. Głuszyńskiego do Chodeczki bez Chodeczki

L.P.	NUMER EWIDENCYJNY OBREBU	NAZWA OBREBU	WOJEWÓDZTWO	POWIAT	GMINA	POWIERZCHNIA OSN (km ²)	JEDNOLITA CZĘŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH
125	041812_5.0026	Rabinowo	kujawsko-pomorskie	włocławski	Lubraniec - obszar wiejski		Zgłowiączka od wypływu z jez. Głuszyńskiego do Chodeczki bez Chodeczki
126	041812_5.0028	Redecz Wielki Parcele	kujawsko-pomorskie	włocławski	Lubraniec - obszar wiejski		Zgłowiączka od wypływu z jez. Głuszyńskiego do Chodeczki bez Chodeczki
127	041812_5.0029	Redecz Wielki Wieś	kujawsko-pomorskie	włocławski	Lubraniec - obszar wiejski		Zgłowiączka od wypływu z jez. Głuszyńskiego do Chodeczki bez Chodeczki
128	041812_5.0030	Sarnowo	kujawsko-pomorskie	włocławski	Lubraniec - obszar wiejski		Zgłowiączka od wypływu z jez. Głuszyńskiego do Chodeczki bez Chodeczki
129	041812_5.0038	Wola Sosnowa	kujawsko-pomorskie	włocławski	Lubraniec - obszar wiejski		Zgłowiączka od wypływu z jez. Głuszyńskiego do Chodeczki bez Chodeczki
130	041812_5.0039	Żydowo	kujawsko-pomorskie	włocławski	Lubraniec - obszar wiejski		Zgłowiączka od wypływu z jez. Głuszyńskiego do Chodeczki bez Chodeczki
131	301013_2.0011	KWIATKOWO	wielkopolskie	koniński	Wierzbinek		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
132	301013_2.0012	KRZYMOWO	wielkopolskie	koniński	Wierzbinek		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami
133	301013_2.0031	TOMISŁAWICE	wielkopolskie	koniński	Wierzbinek		Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami

załącznik nr 3
do rozporządzenia nr 4/2013
Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie
z dnia 4 kwietnia 2013 r.

Tab. 1. Sposób obliczania pojemności płyty obornikowej lub pojemności zbiornika na gnojowicę albo gnojówkę dla gatunków innych niż drób

Lp.	Rodzaj wyposażenia	Pojemność płyty/zbiornika na 1 DJP (m ³)	Współczynnik odliczenia okresu pastwiskowego	Współczynnik odliczenia systemu i wyposażenia	Pojemność płyty/zbiornika (m ³)
1.	płyty obornikowe	2,70 ^{*)}	A	-	$X1 = 2,70 \times A \times nDJP$
2.	zbiorniki na gnojówkę	1,80 ^{*)}	B	F	$X2 = 1,8 \times B \times F \times nDJP$
3.	zbiorniki na gnojowicę	7,80 ^{*)}	C	F	$X3 = 7,8 \times C \times F \times nDJP$

Źródło: opracowanie własne IZ PIB.

* W przypadku chowu krów mlecznych podane w tabeli pojemności płyty/zbiornika dotyczą kategorii krów mlecznych 1. Dla pozostałych kategorii krów (2 i 3) podane wartości należy zwiększyć odpowiednio o 10 i 20%.

Tab. 2. Sposób obliczania pojemności płyty obornikowej i pojemności zbiornika na gnojówkę dla drobiu

Lp.	Rodzaj wyposażenia	Pojemność płyty/zbiornika na 1 DJP (m ³)	Współczynnik odliczenia okresu pastwiskowego	Współczynnik odliczenia systemu i wyposażenia	Pojemność płyty/zbiornika (m ³)
1.	płyty obornikowe	1,8	A	D, F	$X1 = 1,80 \times A \times D \times F \times nDJP$
2.	zbiorniki na gnojówkę	1,3	B	E	$X2 = 1,30 \times B \times E \times nDJP$

Źródło: opracowanie własne IZ PIB.

- 1.nDJP - liczba zwierząt w gospodarstwie wyrażona w DJP.
- 2.X1-X3 – pojemność płyty obornikowej lub pojemność zbiornika na gnojówkę albo gnojowicę stanowiąca iloczyn liczby zwierząt w gospodarstwie wyrażonej w DJP i okresu pastwiskowego i pojemności płyty obornikowej lub pojemności zbiornika na gnojówkę albo gnojowicę na 1 DJP.
- 3.A, B, C - współczynniki odliczenia okresu pastwiskowego - współczynnik ma zastosowanie jeśli utrzymywane w gospodarstwie zwierzęta korzystają z wypasu na pastwisku. Dla zwierząt

utrzymywanych bez pastwiska wartość współczynników A, B, C przyjmuje wartość = 1. Dawka azotu z odchodów zwierząt na obszarach pastwisk nie może przekroczyć 170 kg N/rok.

A – dla płyt obornikowych

B – dla zbiorników na gnojówkę

C – dla zbiorników na gnojowicę

4.D, E, F – współczynniki odliczenia ze względu na zastosowane rozwiązania systemów utrzymania oraz wyposażenie techniczne.

D – system bezściołowy dla drobiu

E – podsuszanie pomiotu w chowie drobiu

F – zadaszenie lub przykrycie nieprzepuszczalną folią płyty obornikowej.

5. Niezbędną powierzchnię płyt obornikowych (m^2) w stosunku do jej pojemności (m^3) wylicza się dzieląc wartość X1 przez deklarowaną wysokość składowania, wynikającą z posiadanych przez rolnika środków technicznych.

Tab. 3. Wartości współczynników odliczenia

Lp.	Gatunek, typ użytkowości zwierząt	Współczynnik					
		A	B	C	D	E	F
1.	Bydło mleczne	0,7	0,8	0,7	-	-	0,8
2.	Bydło mięsne	0,5	0,8	0,7	-	-	0,8
3.	Konie	0,7	0,8	-	-	-	0,8
4.	Owce	0,5	0,8	-	-	-	0,8
5.	Świnie	0,7	0,8	0,7	-	-	0,8
6.	Drób	0,8	0,8	-	0,7	0,8	0,8

Źródło: opracowanie własne IZ PIB.

załącznik nr 4
do rozporządzenia nr 4/2013
Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie
z dnia 4 kwietnia 2013 r.

**Średnie roczne wielkości produkcji nawozów naturalnych i koncentracja zawartego w nich azotu
w zależności od gatunku zwierzęcia, jego wieku i wydajności oraz systemu utrzymania**

Rodzaj zwierząt	SYSTEM UTRZYMANIA								Wartość współczynnika odliczenia koncentracji ^{1),2)}
	Głęboka ściółka		Płytką ściółką				Bezściółkowo		
	Obornik		Obornik		Gnojówka		Gnojowica		
	Produkcja obornika (w tonach/rok)	Zawartość azotu (w kg/tonę obornika)	Produkcja obornika (w tonach/rok)	Zawartość azotu (w kg/tonę obornika)	Produkcja gnojówki (w m ³ /rok)	Zawartość azotu (w kg/m ³ gnojówki)	Produkcja gnojowicy (w m ³ /rok) ¹⁾	Zawartość azotu (w kg/m ³)	
Bydło									
Buhaje	19,0	3,1	10,5	3,3	5,8	3,4	22,0	3,5	-
Krowy mleczne ^{1a)}	18,8	2,6	10,0	2,8	6,2	2,7	17,6	3,4	0,97
Krowy mleczne ^{2b)}	23,8	3,1	14,8	3,3	7,6	3,2	23,0	4,0	0,97
Krowy mleczne ^{3c)}	26,0	3,7	16,2	4,0	8,4	3,8	25,4	4,5	0,95
Jałówki cielne	18,4	3,0	8,5	3,2	5,4	3,1	16,4	3,4	-
Jałówki powyżej 1 roku życia	12,4	2,8	6,0	2,8	5,8	2,7	11,6	2,9	-
Jałówki od 1/2 do 1 roku życia	7,8	3,4	3,6	3,5	2,4	3,7	6,8	4,7	-
Cielęta do 1/2 roku życia	2,4	3,8	1,6	2,8	1,4	3,2	2,6	3,2	-
Bydło opasowe od 1/2 do 1 roku	12,0	2,6	5,0	3,1	3,8	3,4	10,0	4,5	-
Bydło opasowe powyżej 1 roku	15,0	3,0	7,0	2,7	6,9	2,9	14,2	3,2	-
Trzoda chlewna									
Knury	5,5	3,1	3,2	3,1	1,9	3,3	4,6	3,6	0,85
Lochy	5,0	3,9	3,7	4,0	1,8	4,2	4,6	4,3	0,79
Warchlaki od 2 do 4 miesięcy życia	1,5	2,9	1,0	1,5	0,5	0,8	1,4	3,0	0,79
Prosięta do 2 miesięcy życia	0,5	1,8	0,3	0,9	0,2	0,4	0,7	2,0	-
Tuczniaki	2,0	4,2	1,5	4,4	1,0	4,6	1,9	4,6	0,75
Konie duże									
Ogiery	8,5	5,0	5,0	1,7	2,0	1,9			-
Klaczki, wałachy	8,5	5,2	5,5	1,9	2,4	2,1			
Żrebaki powyżej 2 lat życia	6,5	4,2	5,5	1,5	1,7	1,8			
Żrebaki powyżej 1 roku życia	6,0	3,2	4,0	1,4	1,4	1,3			

Rodzaj zwierząt	SYSTEM UTRZYMANIA								Wartość współczynnika odliczenia koncentracji ^{1), 2)}
	Głęboka ściółka		Płytką ściółka				Bezściółkowo		
	Obornik		Obornik		Gnojówka		Gnojowica		
	Produkcja obornika (w tonach/rok)	Zawartość azotu (w kg/tonę obornika)	Produkcja obornika (w tonach/rok)	Zawartość azotu (w kg/tonę obornika)	Produkcja gnojówki (w m ³ /rok)	Zawartość azotu (w kg/m ³ gnojówki)	Produkcja gnojowicy ¹⁾ (w m ³ /rok)	Zawartość azotu (w kg/m ³)	
Żrebaki od 1/2 do 1 roku życia	2,5	2,7	2,0	1,3	1,2	0,9			
Żrebięta do 1/2 roku życia	1,6	0,15	1,0	0,8	0,7	0,5			
Konie male									
Ogiery	5,4	2,5	4,0	0,8	1,5	0,9			-
Klaczki, wałachy	5,4	2,6	4,5	0,9	1,7	1,0			
Żrebaki powyżej 2 lat życia	4,5	2,1	4,5	0,8	1,2	0,9			
Żrebaki powyżej 1 roku życia	4,0	1,6	3,4	0,7	1,0	0,7			
Żrebaki od 1/2 do 1 roku życia	1,7	1,4	1,4	0,6	0,8	0,5			
Żrebięta do 1/2 roku życia	1,2	0,07	0,7	0,4	0,7	0,3			
Owce									
Tryki powyżej 1 i 1/2 roku życia	1,4	6,7							-
Owce powyżej 1 i 1/2 roku życia	1,2	6,9							
Jagnięta powyżej 3 i 1/2 miesiąca życia	0,4	8,3							
Jarlaki	0,7	10,5							
Drób (obornik/pomiot)									
Kury	0,046	8,5					0,04	12,1	0,86
Kury pomiot poduszony							0,03	10,5	0,86
Pisklęta	0,03	6,3							-
Brojlery kurcze	0,05	12,7					0,03	17,0	0,86
Kaczki	0,064	6,1					0,06	8,5	0,91
Gęsi	0,036	14,5					0,04	17,0	0,91
Indyki	0,067	15,4					0,06	19,0	0,91
Gołębie	0,01	14,0							0,91
Strusie afrykańskie	1,5	16							-

Rodzaj zwierząt	SYSTEM UTRZYMANIA								Wartość współczynnika odliczenia koncentracji ^{1),2)}
	Głęboka ściółka		Płytka ściółka				Bezściółowo		
	Obornik		Obornik		Gnojówka		Gnojowica		
	Produkcja obornika (w tonach/rok)	Zawartość azotu (w kg/tonę obornika)	Produkcja obornika (w tonach/rok)	Zawartość azotu (w kg/tonę obornika)	Produkcja gnojówki (w m ³ /rok)	Zawartość azotu (w kg/m ³ gnojówki)	Produkcja gnojowicy (w m ³ /rok) ¹⁾	Zawartość azotu (w kg/m ³)	
Strusie Emu i Nadu	1,0	16							-
Lisy i jenoty									
Samiec							0,024	1,5	-
Samica							0,022	1,6	
Młode							0,013	1,3	
Norki i tchórze									
Samiec							0,011	1,8	-
Samica							0,009	1,9	
Młode							0,007	1,5	
Króliki									
Samiec			0,15	2,9	0,13	3,1	0,23	3,0	-
Samica			0,12	3,2	0,11	3,3	0,21	2,8	
Młode			0,03	2,6	0,05	2,8	0,06	2,2	
Kozy									
Kozy matki	1,2	8,4							-
Koźłeta do 3,5 miesiąca	0,4	9,4							
Koźłeta od 3,5 miesiąca do 1,5 roku	0,8	6,9							
Pozostałe kozy	1,0	8,0							
Inne									
Szynszyle							0,047	0,53	
Daniele	1,0	8,1							-
Inne zwierzęta o łącznej masie 500 kg, z wyłączeniem ryb	12,0	6,0							
Osad pofermentacyjny z biogazowni rolniczych – fermentacja „mokra”							z	2,8 ^{*)} , ³⁾	-

Źródło: opracowanie własne IZ PIB.

* – Ze względu na dużą zmienność stosowanych w biogazowniach rolniczych receptur fermentatu, podaną wartość można zastąpić rzeczywistą koncentracją azotu, wynikającą z laboratoryjnej analizy chemicznej, wykonanej w uprawnionej do tego celu jednostce.

a – krowy mleczne o wydajności mlecznej 6 tys. l

b – krowy mleczne o wydajności mlecznej 6-8 tys. l

c – krowy mleczne o wydajności mlecznej powyżej 8 tys. l

1. Podane objętości gnojowicy i gnojówki dotyczą poziomu 8-10 % suchej masy.
2. Wartość współczynnik odliczenia koncentracji „w” stosuje się dla obliczenia rzeczywistej koncentracji azotu w jednostce nawozów naturalnych, wynikającej z udokumentowanych przez hodowcę i powszechnie uznanych praktyk żywieniowych, polegających na stosowaniu obniżonej koncentracji białka w dawce pokarmowej, środków zwiększających strawność białka, żywienia wielofazowego itp. Obliczenie właściwej koncentracji wykonuje się poprzez zastosowanie wzoru

$$k = \text{zawartość azotu} \times w$$

Gdzie:

k - rzeczywista koncentracja azotu w jednostce nawozu naturalnego

zawartość azotu – odpowiednia wartość z tabeli

w - tabelaryczna wartość współczynnik odliczenia

3. W przypadku biogazowni rolniczych, produkcję osadu pofermentacyjnego (z) oblicza się z dokumentacji technologicznej całej instalacji.

załącznik nr 5
do rozporządzenia nr 4/2013
Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie
z dnia 4 kwietnia 2013 r.

Maksymalne dawki nawożenia azotem dla upraw w plonie głównym N w kg/ha składnika działającego

Rodzaj uprawy	maksymalne dawki azotu ze wszystkich źródeł*) (N kg/ha)
Zboża	
Pszenica ozima	200
Pszenica jara	160
Jęczmień	140
Żyto	120
Owies	120
Kukurydza na ziarno	240
Pszennyto	180
Mieszanki zbożowe	100
Mieszanki zbożowe na ziarno	140
Okopowe	
Ziemniaki wczesne	100
Ziemniaki późne	250
Buraki cukrowe	180
Buraki pastewne	200
Marchew pastewna	150
Brukiew	180
Rzepa	120
Oleiste	
Rzepak	240
Inne oleiste	160
Rzepak	200
Słonecznik	100
Gorzycza	120
Rzodkiew oleista	120
Perko	140
Strączkowe	
Groch (także wg starego nazewnictwa peluszki, grochopeluszki)	30
Bobik	30
Łubin	0
Bób	60
Wyka	20
Seradela	30
Soja	100
Lędźwian	60
Fasola	60

Rodzaj uprawy	maksymalne dawki azotu ze wszystkich źródeł* (N kg/ha)
Fasolka szparagowa	60
Soczewica	20
Pastewne na zielonkę	
Żyto, owies na zielonkę	120
Kukurydza na zielonkę	260
Strączkowe na zielonkę	0
Mieszanki zbożowo - strączkowe	100
Łąka 1 pokos	60
Łąka 2 pokosy	120
Łąka 3 pokosy	180
Łąka 4 pokosy	240
Grunt w użytkowaniu kośno-pastwiskowym	160
Koniczyna	30
Lucerna	30
Trawy	300
Motylkowe z trawami	100
Motylkowate drobnonasienne	
Esparceta	30
Komonica	30
Nostrzyk	30
Pastewne	
Kapusta pastewna	120
Dynia pastewna	80
Perko	140
Inne	
Proso	140
Gryka	100
Facelia	100
Len	80
Mak	90
Tytoń	160
Sorgo w tym zasiewy mieszane z kukurydzą	200
Wieloletnie	
Trawy	250
Lucerna	0
Mieszanki różnych traw z motylkowatymi drobnonasiennymi	100
Warzywa: rabarbar	200
szczaw	150

Rodzaj uprawy	maksymalne dawki azotu ze wszystkich źródeł* (N kg/ha)
chrzan	200
Warzywa polowe	
Burak ćwikłowy	150
Szpinak zwyczajny	150
Kapusta	300
Kalafior	350
Brokuł	250
Brukselka	250
Jarmuż	120
Kalarepa	150
Rzepa	140
Rzodkiew	140
Rzodkiewka	100
Brukiew	150
Marchew	150
Pietruszka	150
Seler	250
Pasternak	150
Koper	120
Koper włoski	120
Pomidor	180
Papryka	200
Oberżyna	180
Ogórek	200
Dynia	150
Cukinia	180
Kabaczek	180
Arbuz	150
Melon	150
Salata	150
Cykoria	150
Endywia	120
Skorzonera	180
Salsefia	120
Cebula	200
Czosnek	120
Por	250
Szczypiorek	110
Rośliny energetyczne	80

Rodzaj uprawy	maksymalne dawki azotu ze wszystkich źródeł^{*)} (N kg/ha)
Rośliny sadownicze	
Drzewa owocowe	60
Krzewy owocowe	80
Truskawka	50
Uprawy szkółkarskie polowe, gruntowe	
Siewki liściastych	150
Siewki iglastych	120
Krzewy liściaste	140
Krzewy iglaste	80
Róże	150
Kwiaty uprawy polowe, gruntowe	
Tulipan	200
Narcyz	200
Mieczyk	250
Hiacynt	250
Lilia	180
Irys holenderski	200
Krokus	200
Szafirek	200
Konwalia	120
Zimowit	250
Słonecznik na kwiat cięty	160
Piwonia	60
Rośliny na suche bukiety	80
Inne uprawy	170

^{*)} z nawozów mineralnych oraz organicznych, naturalnych i środków do użyźniania gleby w przeliczeniu na równoważniki nawozowe

załącznik nr 6
do rozporządzenia nr 4/2013
Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie
z dnia 4 kwietnia 2013 r.

**Sposób obliczania zawartości azotu działającego w nawozach naturalnych w oparciu o równoważnik
nawozowy, zależny od rodzaju nawozu naturalnego i terminu jego stosowania**

Azot działający = azot całkowity x równoważnik nawozowy

Wartość równoważnika azotowego dla nawozów naturalnych, środków do użyźniania gleby i różnych terminów ich stosowania:

Rodzaj nawozu	Wartość równoważnika nawozowego dla różnych terminów stosowania nawozów	
	jesienny	wiosenny
Obornik	0,3	0,3
Gnojowica	0,5	0,6
Gnojówka	0,5	0,8
Środki do użyźniania gleby	0,3	0,2

załącznik nr 7
do rozporządzenia nr 4/2013
Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie
z dnia 4 kwietnia 2013 r.

Harmonogram planowanych działań

Zakres regulacji	Lokalizacja w Programie			Początek obowiązywania	Odpowiedzialny
	Dział	Rozdział	Paragraf		
Okresy nawożenia	Dział II	Rozdział 1	§ 12 pkt 1	dzień wejścia w życie Programu	prowadzący działalność rolniczą na OSN
			§ 12 pkt 2, § 12 pkt 3, § 12 pkt 4, § 12 pkt 5, § 13, § 14	1 października 2013	prowadzący działalność rolniczą na OSN
Warunki przechowywania nawozów naturalnych oraz postępowanie z odciekami	Dział II	Rozdział 2	§ 16, § 25, § 26	dzień wejścia w życie Programu	prowadzący działalność rolniczą na OSN
			§ 17, § 19, § 23, § 24	koniec obowiązywania Programu	prowadzący działalność rolniczą na OSN
			§ 18, § 20, § 21, § 22	1 października 2013	prowadzący działalność rolniczą na OSN
Zasady nawożenia pól na terenie o dużym nachyleniu	Dział II	Rozdział 3	§ 28, § 29	1 października 2013	prowadzący działalność rolniczą na OSN
Ograniczenia nawożenia na glebach podmokłych, zalanych, zamarzniętych lub pokrytych śniegiem	Dział II	Rozdział 4	§ 31	1 października 2013	prowadzący działalność rolniczą na OSN
Nawożenie w pobliżu cieków	Dział II	Rozdział 5	§ 33, § 34	1 października 2013	prowadzący działalność rolniczą na OSN
Dawki i sposoby nawożenia	Dział II	Rozdział 6	§ 36, § 42, § 43, § 44	1 października 2013	prowadzący działalność rolniczą na OSN
			§ 41	1 października 2013	prowadzący działalność rolniczą na OSN gospodarujący na powierzchni do 100 ha użytków rolnych na OSN
			§ 37, § 38, § 39, § 40	1 października 2013	prowadzący działalność rolniczą na OSN gospodarujący na powierzchni powyżej 100 ha użytków rolnych na OSN

Zakres regulacji	Lokalizacja w Programie			Początek obowiązywania	Odpowiedzialny
	Dział	Rozdział	Paragraf		
Edukacja prowadzących działalność rolniczą na OSN w zakresie dobrej praktyki rolniczej oraz prowadzenie dla nich specjalistycznego doradztwa	Dział III		§ 45	dzień wejścia w życie Programu	właściwe Ośrodki Doradztwa Rolniczego
			§ 46	dzień wejścia w życie Programu	właściwe Ośrodki Doradztwa Rolniczego/Wójt gminy lub Burmistrz/Prezydent miasta
			§ 47	dzień wejścia w życie Programu	właściwe Ośrodki Doradztwa Rolniczego
			§ 48	dwa miesiące od dnia wejścia w życie Programu	Dyrektor RZGW/Wójt gminy lub Burmistrz/Prezydent miasta
Kontrola rolniczych źródeł zanieczyszczenia i realizacji przez prowadzących działalność rolniczą na OSN obowiązków określonych w Programie	Dział IV		§ 49	dzień wejścia w życie Programu	Wojewódzcy Inspektorzy Ochrony Środowiska
Sposób monitorowania oraz dokumentowania realizacji programu i jego efektów	Dział V		§ 50 ust. 1 pkt 1, § 50 ust. 1 pkt 4	dzień wejścia w życie Programu	Główny Inspektor Ochrony Środowiska/Wojewódzcy Inspektorzy Ochrony Środowiska
			§ 50 ust. 1 pkt 2	dzień wejścia w życie Programu	Krajowa Stacja Chemiczno-Rolnicza/Okręgowe Stacje Chemiczno-Rolnicze
			§ 50 ust. 1 pkt 3	dzień wejścia w życie Programu	Centrum Doradztwa Rolniczego/Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego
			§ 51, § 52	dzień wejścia w życie Programu	KZGW